

Uchwała nr 38/2008
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 26 marca 2008 roku

**w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr XXI/97/08 Rady Miejskiej
w Miliczu z dnia 12 marca 2008 r. zmieniającej uchwałę w sprawie stawek
podatku od nieruchomości na obszarze Gminy Milicz w roku 2008**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1

Stwierdza się nieważność uchwały nr XXI/97/08 Rady Miejskiej w Miliczu z dnia 12 marca 2008 r. zmieniającej uchwałę w sprawie stawek podatku od nieruchomości na obszarze Gminy Milicz w roku 2008, z powodu istotnego naruszenia art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała nr XXI/97/08 Rady Miejskiej w Miliczu z dnia 12 marca 2008 r. zmieniająca uchwałę w sprawie stawek podatku od nieruchomości na obszarze Gminy Milicz w roku 2008, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 18 marca 2008 roku.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Miliczu w § 1 ustaliła: *“W uchwale Nr XVII/63/07 Rady Miejskiej w Miliczu z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie stawek podatku od nieruchomości na obszarze Gminy Milicz w roku 2008 w § 2 ppkt. a skreśla się wyrazy „i odprowadzaniem ścieków”.*

Z tak przyjętą regulacją aktu prawa miejscowego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej zgodzić się nie może. Zakwestionowana uchwała zachowuje co prawda 14 dniowy okres *vacatio legis* niemniej wprowadza ona nowe zasady zwolnień w podatku od nieruchomości w roku 2008.

W doktrynie i orzecznictwie dopuszcza się zmiany w podatku od nieruchomości ale wyłącznie wówczas gdy nie naruszają one zasady demokratycznego państwa prawa. Zasada ta została sformułowana w art. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., zgodnie z którym *“Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”.*

Ta ogólna zasada ma przede wszystkim gwarantować jednostce określony status w państwie oraz zabezpieczać ją przed arbitralnymi aktami władzy. Analiza spraw podatkowych, w których Trybunał Konstytucyjny odwoływał się do zasad wywodzących się z art. 2 Konstytucji RP, pozwala stwierdzić, że zasadniczym celem ich formułowania jest zabezpieczenie podatnika przed samowolą fiskusa. W sprawach tych Trybunał Konstytucyjny wyraźnie bierze pod uwagę konieczność ochrony słabszej strony stosunków prawopodatkowych, a mianowicie podatników. Sama treść tych zasad jednoznacznie wskazuje, że cechą wspólną je łączącą jest potrzeba zabezpieczenia interesów podatników przed ustawodawcą nakładającym na nich różnorakie obowiązki podatkowe.

Należy zwrócić uwagę na kwestie roczności stawek podatkowych, która była przedmiotem orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności

w orzeczeniach z dnia 29 marca 1994 r. sygn. K. 13/93 (OTK 1994, cz. I, poz. 6) i z dnia 15 marca 1995 r. sygn. K. 1/95 (OTK 1995, cz. I, poz. 7). W orzeczeniach tych (dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych ale mających zastosowanie również do podatków i opłat lokalnych ze względu na te same reguły wymagane od procesu stanowienia prawa) Trybunał uznał, że z zasady pewności prawa i zaufania obywateli do państwa wynika zakaz dokonywania zmian reguł pobierania podatku rocznego w toku roku podatkowego, chodzi bowiem o zapewnienie podatnikom możliwości układania biegu ich interesów z uwzględnieniem obowiązku podatkowego jeszcze przed rozpoczęciem roku podatkowego. Zaskakiwanie podatników zmianami podatków w trakcie roku podatkowego jest niezgodne z art. 1 przepisów Konstytucji utrzymanych w mocy przez art. 77 Ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 426 z późn. zm.), stanowiącym, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym (obecnie art. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.). Powyższe zasady odnoszą się nie tylko do ustaw i innych aktów prawnych stanowionych centralnie, ale i do aktów prawnych o znaczeniu lokalnym, w tym również do przepisów gminnych.

Wynika z tego jednoznacznie, że uchwały rady gminy, określające wysokość rocznych stawek podatku od nieruchomości, jak również zwolnień w tym podatku są niewątpliwie przepisami gminnymi – aktami prawa miejscowego, które wchodzą w życie z upływem określonego dnia od dnia publikacji w organie promulgacyjnym. A skoro (...) zwolnienie z podatku od nieruchomości jest elementem prawa podatkowego o charakterze rocznym na co wskazuje art. 20 ust. 1 ustawy, to - uwzględniając wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadę pewności prawa i zaufania obywateli do państwa - należy uznać, że uchylenie zwolnienia przedmiotowego w podatku od nieruchomości, określone uchwałą rady gminy, która weszła w życie w czasie roku podatkowego, nie może mieć zastosowania do obliczania wysokości podatku od nieruchomości na ten rok podatkowy.

Również w literaturze przedmiotu podkreśla się, iż uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w przedmiocie wprowadzania nowych obciążeń podatkowych nie może być przyjęta w trakcie roku podatkowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Miliczu przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Św. Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.



Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/-/ dr Bogdan Cybulski